

Становище

От доц. д-р Дочка Иванова Аладжова – НАИМ-БАН, член на научно жури по провеждане на конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” в Регионалния исторически музей – Варна – заповед № 1112/02.11.2011 г.

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” за нуждите на в Регионалния исторически музей – Варна, участва един кандидат: доцент д-р Валентин Георгиев Плетнъов. Кандидатът се представя в конкурса с общо 87 публикации, като 7 от тях са в съавторство. Те се разпределят както следва:

1. Отпечатани – 3 монографии ; 2 студии; 64 статии в различни научни издания; 6 статии в АОР; 1 рецензии; 1 брошура.
2. Под печат – 1 монография и 9 статии.

Представените изследвания са посветени основно на проблеми в областта на средновековната археология (VII-XVII в.). Тематично те могат да се обособят в следните групи :

- Публикуване и анализ на средновековни аксесоари към облеклото – ремъчни апликации, токи и др.
- Публикуване и анализ на средновековни амулети и печатчета.
- Публикуване на материали свързани с бита на населението XVI-XVII в. (керамика, капачетата на ампули за териак).
- История на средновековна Варна.
- Резултати от археологическите проучвания в манастира Караач теке и крепостта Кастрици.

Проблемите, които разглежда Плетнъов в публикациите си, са актуални за българската наука. В тях той показва мястото, което заема разглеждания от него обект или материал и новото, с което той допринася за обогатяването на научната информация.

Дейността на Валентин Плетнъов като теренен археолог включва участието му и ръководството на редица обекти, между които са разкопките на крепостта Кастрици (ръководител), манастира при Караач теке (зам. ръководител). Обнародваните резултати след приключване на определен етап на изследване дават нови сведения за историята на забележителни паметници от района на Варна. Получените данни и емпиричния материал от тях са в основата и на неговите по-късни обобщаващи трудове. Пример за това са публикациите за резултатите от разкопките на крепостта Кастрици, след които, по-късно автора подробно се спира на нейната фортификация устройство.

Между работите на кандидата интерес представляват статиите му за оловните похлупачета за териак. В тях той наред с публикуването на нови екземпляри от тези редки паметници, прави анализ на характеристиките им и въз основа на това, разграничава оригиналите от една група техни имитации. В тази връзка, внимание заслужава идеята му и аргументите към нея, че откритите копия са дело на ателие във Варна. Като пристанищен град и търговски център от тук се внася и разпространява оригинала на лекарството. То е добре познато на населението и това определя интереса към продукта и съответно гарантира пазара за този лек.

Определено място в научните занимания на Валентин Плетнъов заема историята на Варна през Средновековието. Това е сериозно изследване, при което са привлечени исторически, археологически и други данни. Безспорна е нуждата от подобен тип публикации и те трябва да се поощряват. Наред с добрите думи, които могат да се кажат за работата на Плетнъов по тази тема, трябва да се отчете и усещането, което оставят неговите работи, че той се е съсредоточил прекалено много в критиките на тезите на един учен писал по проблема. На места мнението на Плетнъов се губи в антитезата, като това не допринася за изясняване на проблема. Без да отричам правото на лично мнението на всеки автор, в интерес на историческата правда е, то да бъде подкрепено с доказателства от различно естество.

В посока разкриване миналото на Варна, идеи и разсъждения в различни направления съдържат статиите за славянското присъствие в района на Одесос, за ролята и датировката на аспаруховия вал, за изграждането на Варненската крепост и Варненската митрополия и т.н. Самите теми обект

на проучване, представят Плетнъов като учен с обширен мироглед и афинитет към определен тип историческо дирене.

Работата на Валентин Плетнъов, като музеен работник и директор на РИМ-Варна в последните години и организаторските му качества, оказват влияние върху насоката в част от публикациите му - акцентира се на каталогизирането на паметници от фондовете на музеите. Така от една страна се предоставя информация за тях на научната общност, а от друга се популяризират и самите материали. В дългосрочен план този вид изследвания очертават належащите задачи пред съвременната наука, поставят основите на бъдещи изследвания в различните направления на археологическото дирене и тълкуване.

Важна част от научния профил на Плетнъов е представянето и популяризирането на неговите научни занимания на научни форуми – симпозиуми и конференции у нас и в чужбина.

Друга страна от професионалната биография на Валентин Плетнъов е неговата преподавателска работа във ВСУ „Черноризец Храбър” и ВТУ „Кирил и Методий” .

Предвид посочените качества и отбелязаните акценти в цялостната научна дейност на Валентин Плетнъов, както и неговата квалификация и възможности, считам, че той отговаря на условията да заеме академичната длъжност „професор” в Регионалния исторически музей Варна.

Доц. д-р Дочка Аладжова